

Xəbər
3 uşaq anası olan hamilə qadın intihar etdi
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 29 sentyabr 2016-cı il Cümə axşamı № 214 (6535) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Şeyxin ərəb turistlərin Bakıya gəlişindən narahatlığının pərdəarxası

Allahşükür Paşazadə "onların gətirdikləri sərmayə lazım deyil" söyləyir; politoloq isə "təhlükə yoxdur, turizmin inkişafından narahat olmağa dəyməz", deyir

yazısı səh.3-də

Sahin Cəfərli: "Türkiyə bizim bölgədə Rusiya ilə qarşı-qarşıya gəlməyəcək"

yazısı səh.8-də

Ukraynadakı Azərbaycan diasporu ilə bağlı qalmaqalın yeni təfərrüatları

yazısı səh.9-da

Bankların gələcəyi- bağlanma, yoxsa birləşmə?

yazısı səh.10-da

Seçkilərdə iştirak müəllimlərin nüfuzunu zədələyirmi...

yazısı səh.4-də

"Dövlətin dollar kreditlərinə sahib çıxması bank sistemini çökdürə bilər"

yazısı səh.7-də

Ermənistanın "İsgəndər"inə qarşı Azərbaycanın "qanadlı bomba"ları

yazısı səh.11-də

"Lənkəranski"nin imperiyasına gürcü avtoritet rəhbərlik edəcək

yazısı səh.12-də

Gün işığı düşməyən zirzəmilərdə məskunlaşan məcburi köçkünlər kömək istəyir...

yazısı səh.15-də

Orqan bağışlanması barədə bilinməyənlər, ilginç detallar

yazısı səh.12-də

Ukraynada azərbaycanlı tələbəni öldürən iranlı tutuldu

yazısı səh.2-də

Bakı-Moskva münasibətlərini zədələyəcək sürpriz təyinat

QARABAĞ SEPARATÇILARININ LİDERİ "RUSIYA NATO" SUNUN RƏHBƏRİ OLAR - ŞOK İDDİA

Qondarma "DQR" in eks-"prezidenti" Arkadi Qukasyanın namizədliyinə rəsmi Kremlin "dobro" verib-verməyəcəyi hələlik bilinmir; "İsgəndər" raketləri ilə bağlı qalmaqaldan sonra Rusiyanın Azərbaycana daha bir pisiyi keçərsə...

yazısı səh.9-da

Rusiyanın kəşfiyyat rəisi Bakıda sensasion açıqlama verdi

"Yaxın Şərqi zəbt etmiş terror təşkilatları rəhbərlərinin öz fəaliyyətlərini Şimali Qafqazda genişləndirmək istəmələri barədə sənədlər əldə etmişik"

yazısı səh.3-də

Fazil Mustafadan tarixçi alimlərə sərt cavab: "Siz bədbəxtlər..."

yazısı səh.4-də

Fəzail Ağamalı: "Buraxılmış səhvləri xatırlamadan dövlətçiliyi inkişaf etdirmək olmaz"

yazısı səh.5-də

"Akif Çovdarova deyiblər ki, hər an ölə bilərsən" - vəkildən generalla bağlı açıqlamalar

yazısı səh.6-da

Səfəvilər və Düvalye

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

MSK sədri Məzahir müəllim referendum nəticələrini açıqlayanda bir rəqəmdə gülməli nəticə alınmışdı, elə alınmışdı guya seçkidə 100,4 faiz seçici iştirak edibdir. Müxalifətçilər bunu söz elədilər, məzələndilər.

Doğrudan da, hansısa seçkiyə hamı gəlsə, bu 100 faiz olacaq, bəs 100,4 nədir? Bəlkə ölümlər də səs verib?

Bu, mənim yadıma sovet dövrünü sald. O vaxt planı artıqlaması ilə yerinə yetirmək dəb idi, görürdün hansısa rayon pambıq planına 120 faiz, başqa rayon üzüm yığımına 130 faiz əməl edibdir, elə o saxta rəqəmlər SSRİ-nin evini yıxdı, axırda hamı ancaq rəqəm istehsal edirdi, məhsul qəhətə çəkilməmişdi. Boş dükanlara düzülən növbələrin uzunluğu 15 müttəfiq respublikanın sərhədi boyda olurdu, yalan olmasın. Həmin vaxt hansısa rayonumuzda müəllimlər də qaza gəlib planı artıqlamasıyla yerinə yetirməyi düşünürlər və mərkəzi qəzetə belə məlumat gedir ki, rayon məktəblilərinin dərslərdən əla qiymət almaq planı 110 faiz yerinə yetmişdir. Məlumat qəzetədə çıxır və lətifəyə çevrilir, çünki rayondakı bütün uşaqlar bütün fənlərdən "5" qiymət alsalar bu, uğur faizini 100 faiz edə bilər, burda heç cür 110 faizə çıxmaq mümkün deyil. Gərək bəzi uşaqlara "6", "7" yazasan.

Ancaq indiki halda müxalifət Məzahir müəllimə gülməsi yersizdir. Çünki dünya təcrübəsində daha fantastik rəqəmlər olub. Örnək üçün, Afrikada Liberiya adlı banan dövləti var, 1927-ci ildə Çarlz Kinq adlı bir ulu öndər 234 min səs toplayaraq onun prezidenti seçilibdir. Halbuki, Liberiya həmin vaxt cəmi 15 min nəfər seçici varmış! Çarlz müəllim müxalifəti də boş əllə buraxmayıb, öz rəqibinə 9 min səs yazdırıbdır. Liberiyaadakı bu "seçki" tarixdə ən saxta seçki kimi Ginnesin rekordlar kitabına düşübdür.

Bəs Məzahir müəllimin o kitabda hansısa əməli varmı? Deyəsən yoxdur. İşləmək lazımdır. Respublikamızı, Azərbaycan həqiqətlərini dünyada tanıtmalıyıq. O zaman dünya xalqları da begemota baxmaq üçün Liberiyağa getmək əvəzinə gəlib bizim camaşlarımıza tamaşa edərlər, aeroportda isə şüar yazıb vuranq: "Liberiya-Azərbaycan, bir millət-iki dövlət!". Hətta özümüzü yaxşı aparsaq, bir də gördün Sabirabadda qarpoz kollarında banan-zad bitdi.

Sözləyişi, Haitinin "Ata Dok" ləqəbli diktatoru Düvalye müəllimin də tarixi bir seçkisi olubdur, yazım, zəhmətkeşlərimiz yadda saxlasın, istəsəniz ah çəkin, "ey gidi dünya, bizim hələ Haitiyyə çatmağımıza gör neçə il var" deyin.

1957-ci ildə Düvalye hakimiyyəti ələ keçirəndən sonra milləti qırıb-çatıb, 1961-ci ildə isə guya parlament seçkisi keçirib. Silahlı əsgərlərin nəzarəti altında xalq onun istədiyi siyahı üzrə deputatxanaya səs verib. Bu zaman bülletəndə çox xırda xəttlə "Düvalye prezident" sözü də yazılıbmış, uzun sözün qıscası, parlament seçkisi bitəndə xalqə bəyan ediblər ki, siz həm də prezidenti seçmişiniz, xəbəriniz olsun! Əladır, eləmi? Ancaq bu hələ "jurnaldır". Papa Dok-un Haiti camaatına göstərdiyi ən yaxşı məzhəkə 1964-cü ildə olub. Həmin il Düvalye özünün ömürlük prezident olmasını səsə qoyub, bu zaman seçki bülletenində bir cümlə yazılıbmış: "Siz Düvalyenin ömürlük prezident olmasını istəyirsinizmi?" Cavab qrafasında isə ancaq "hə" yazısı varmış! "Yox" variantı bülletəndə ümumiyyətlə göstərilməyib! Şədevrdir. Unudulmaz seçkidir.

Siz də deyirsiniz Kamilxan xala ələ getdi, xanlıq quruluşu belə gəldi, ay islahat olacaq, vay inqilab olacaq, nə bilim nə... Bekarsınız, vallah. Hələ bir qrup deputat qırıqı-zad var, Sabunçuda seçicinin problemini həll edə bilmir, Səfəvilər dövründəki şaha ilişir. Oğurladığı qızilları qorxusundan başını qaldırmır, qızılbaşları müzakirəyə çıxardır.

"Rusiya-Ermənistan müttəfiqliyinin getdikcə daha da möhkəmlənməsi və dərinləşməsi Azərbaycan üçün olduqca xoşagəlməz hadisədir".
Politoloq Şahin Cəfərli Rusiya-Ermənistan hərbi əməkdaşlığının genişlənməsini, Rusiyanın Ermənistan səmasını qorumaqla bağlı sənədi təsdiqləməsini "Yeni Müsavat"a şərh edərkən belə dedi.

"Türkiyə bizim bölgədə Rusiya ilə qarşı-qarşıya gəlməyəcək"

Şahin Cəfərli: "Yaranmış vəziyyət onu tələb edir ki, iki qardaş ölkə arasında bu mövzuda məsləhətləşmələr aparılsın"

Ekspertin sözlərinə görə, bu faktorun işğal altındakı ərazilərimizi azad etmək imkanlarımızı məhdudlaşdırdığını, ümumən Azərbaycan dövləti üçün çəkirdirici amil olduğunu etiraf etməliyik: "Məsələn, Qarabağda müharibə başlasa, biz Ermənistan hər hansı təhdid yarada bilməyəcəyik, işğalçı ölkənin hər hansı hərbi obyektinə zərbə endirmək mümkün olmayacaq, çünki işğalçı möhkəm müqavilə-hüquq bazası ilə Rusiyaya bağlanıb və onun qoruması altındadır. Savaş başlarsa, Ermənistan Azərbaycan sərhədlərində yalnız kiçik sərhəd qoşunları kontingentini saxlayaraq öz ordusunu bütövlükdə Qarabağa göndərə biləcək. Bədbinlik yaratmaq niyyətində deyiləm, amma Azərbaycanın hər hansı dövlətlə və ya hərbi bloklara Ermənistan-Rusiya hərbi müttəfiqliyinə bərabər səviyyədə inteqrasiyaya gedəcəyinə inanmıram, ən azı yaxın perspektivdə".

Ş.Cəfərli bildirdi ki, bu barədə danışıqdan əvvəl ilk növbədə hər kəsin ağına Türkiyə gəlir: "Əlbəttə ki, Türkiyə ilə bütün sahələrdə güclü əməkdaşlığımız var, amma əməkdaşlığın hərbi aspekti hələ müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlməyib. İki tərəfli və çoxtərəfli əsasda Azərbaycanın təhlükəsizliyinə heç bir təminat yoxdur. Rusiya ilə münasibətlərinin pisləşdiyi dövrdə Türkiyə Moskvanın öz nüfuz dairəsi hesab etdiyi postsovet məkanında, o cümlədən Cənubi Qafqazda fəal siyasət yeritməyə başlamışdı. Münasibətlər düzəldikdən sonra isə Türkiyənin siyasətində ehtiyatlılıq hiss olunur. Bu sə-

bəddən Türkiyə-Rusiya yaxınlaşmasının bizim maraqlarımızla əlaqəli deyil olduğunu düşünürəm. Türkiyə bizim bölgədə Rusiya ilə qarşı-qarşıya gəlməyəcək. Halbuki Rusiyanın Türkiyə sərhədlərində və Qara dənizdə güclənməsi, Ermənistanda hücum xarakterli silahlar da daxil olmaqla, böyük hərbi qüvvə yerləşdirməsi Türkiyənin təhlükəsizliyinə ciddi təhdiddir. Əslində Azərbaycanla yanaşı, bu proseslər Türkiyəni də narahat etməlidir və yaranmış vəziyyət onu tələb edir ki, iki qardaş ölkə arasında bu mövzuda məsləhətləşmələr aparılsın".

Politoloq Rusiya-Ermənistan hərbi əməkdaşlığından bəhs edərkən məsələnin tarixçəsinə nəzər salmağı da zəruri saydı: "2001-ci ildən Rusiyanın Gümrüdəki 102 sayılı hərbi bazasında iki ölkənin hava hücumundan müdafiə sistemi hərbi növbətçiliyə başlayıb. Bu, MDB-nin 1995-ci ildə yaradılmış birləşmiş hava hücumundan müdafiə sisteminin tərkib hissəsidir. Azərbaycan bura daxil olmayıb. Rusiya prezidenti Vladimir Putin 2015-ci il noyabrın 11-də Ermənistanla birlikdə Qafqaz regionunda birləşmiş regional HHM sisteminin yaradılması barədə müqavilə imzalanması barədə göstəriş verib. Növbəti ay - dekabrın 23-də tərəflər arasında "Qafqaz regionunda vahid təhlükəsizlik çərçivəsində Rusiya Federasiyası və Ermənistanın vahid hava hücumundan müdafiə sisteminin yaradılması haqqında" müqavilə imzalanıb. Ermə-

nistan parlamenti bu ilin iyulunda bu müqaviləni ratifikasiya edib. İndi isə sənədin Rusiya tərəfindən ratifikasiyası üçün prosedurlar başlayıb. Bunlar Rusiya-Ermənistan hərbi müttəfiqliyi çərçivəsində

"Azərbaycandan xoş təəssüratla ayrılıram"

Elmar Məmmədyaşov səfir Alper Coşqunu diplomatik fəaliyyətinin başa çatması münasibətilə qəbul edib Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyaşov Türkiyənin Azərbaycanlı səfiri Alper Coşqunu diplomatik fəaliyyətinin başa çatması münasibətilə qəbul edib.

XİN-in mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumata görə, Azərbaycanlı xoş təəssüratla ayrıldığı qeyd edən səfir Alper Coşqun diplomatik fəaliyyətinin uğurlu həyata keçirilməsi üçün ona göstərilən dəstəyə görə Azərbaycan hökumətinə, o cümlədən Xarici İşlər Nazirliyinə təşəkkürünü bildirib.

Nazir Elmar Məmmədyaşov Azərbaycanla Türkiyə arasında olan qardaşlıq və dostluq əlaqələrinin daha da dərinləşməsində oynadığı mühüm rolunu qeyd edərək Alper Coşquna təşəkkür edib və iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar və digər sahələrdə qarşılıqlı faydalı və hərtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsində Alper Coşqunun fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib.

Görüşdə Azərbaycan və Türkiyə arasında əməkdaşlığın bütün sahələrdə qardaşlıq və strateji müttəfiqlik prinsipləri əsasında yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyi vurğulanıb, ikitərəfli əməkdaşlığın regionda və onun hədəflərindən kənarında sülh və inkişafın təmin olunmasına xidmət etdiyi qeyd olunub. Üçtərəfli formatda əməkdaşlığın vacibliyi qeyd olunaraq, bu xüsusda Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə, Azərbaycan-Türkmənistan-Türkiyə və Azərbaycan-Iran-Türkiyə mexanizmlərinin əhəmiyyəti qeyd olunub.

Elmar Məmmədyaşov bir daha məlum dövlət çevrilişinə cəhdin qarşısını alınmasında şəhid olanların doğmalarına və qardaş Türkiyə xalqına başsağlığı verib. O, Azərbaycan və Türkiyənin daim bir-birinin yanında olduğunu vurğulayıb.

Nazir səfir Alper Coşquna gələcək diplomatik fəaliyyətində uğurlar arzu edib.

Rusiya Ermənistanın Türkiyə və İranla olan sərhəd xəttinin mühafizəsini öz üzərinə götürüb. Rusiya Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı çərçivəsində Ermənistanın təhlükəsizliyinə təminat verib".

Bakı-Moskva münasibətlərini zədələyəcək sürpriz təyinat

Gələcək ay - oktyabrda "Rusiya NATO"su adlandırılan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi (KTMT) Təşkilatına yeni baş katib rəhbərlik edəcək. Xəbər verdiyimiz kimi, yeni baş katib qurumun altı üzvündən biri olan Ermənistanın nümayəndəsi olacaq. Bu barədə KTMT-nin hazırkı baş katibi, general Nikolay Bordyuja bildirib. Oktyabrın 14-də "Rusiya NATO"sunun İrəvan toplantısında onu erməni əvəzləyəcək.

Yada salmaq ki, öncə Bordyuja Ermənistanın indiki müdafiə naziri, Xocalı hərbi cəniblərindən olan Seyran Ohanyanın əvəzləyəcəyi deyildi. Lakin az sonra Ohanyan bu vəzifəyə getməyəcəyini, belə bir təklif olarsa, imtina edəcəyini bəyan elədi. Siyasi müşahidəçilərə görə, onun açıqlaması Ermənistan daxili durum və siyasi, konstitusion islahatlarla birbaşa əlaqəlidir. Belə ki, iddialara əsasən, Ohanyan özünü ölkənin növbəti prezidenti kimi görür. KTMT baş katibi postu isə təbii ki, bu yolda ciddi əngəl olardı.

Ancaq o da istisna deyil ki, Seyran Ohanyanın namizədliyi Azərbaycanda qıçqı yaradacağı üçün məqbul sayılmayıb və bunu da onun özü yaxşı bildiyindən qabaqcadan imtina qərarı verib. Hər necə olmasa, Xocalı canisinin namizədliyini KTMT-də Azərbaycana dost ölkələr olan Qazaxıstan, Qırğızıstan və Belarus da müdafiə eləməlidir.

Bu arada isə erməni KİV-lərində yeni baş katib postuna təzə namizədlərin adı üzə

Qarabağ separatçılarının lideri "Rusiya NATO"sunun rəhbəri ola bilər - şok iddia

Qondarma "DQR"-in "eks-prezidenti" Arkadi Qukasyanın namizədliyinə rəsmi Kremlin "dobro" verib-verməyəcəyi hələlik bilinmir; "İsgəndər" raketləri ilə bağlı qalmaqaldan sonra Rusiyanın Azərbaycana daha bir pislili keçərsə...

çixıb. Bu xüsusda "Qraparak" nəşri yazır: "Hakimiyyət kullarlarında son vaxtlar belə söhbətlər gəzir ki, KTMT-nin baş katibi Ermənistan Respublika-

sının keçmiş müdafiə naziri, "Milli tərəqqi" partiyasının lideri Vaqarşak Arutunyan olacaq. Onun namizədliyi haqda çoxdan danışılır. Srutunyanın na-

mizədliyi ilə Rusiya tərəfi də razıdır, çünki o, rusiyayönlü adam kimi tanınır. Məsələn, Rusiya ilə Ermənistan arasında ortağ raketdən müdafiə sis-

temin yaradılması ilə əlaqədar, sabiq müdafiə naziri demişdi ki, buna görə Rusiyaya minnətdar olmaq lazımdır. Ancaq ikinci şəxsin də namizədliyi müzakirə edilir. Bu - "DQR"-in keçmiş "prezidenti" Arkadi Qukasyandır".

merkezlerine ilk zərbə endirmək üçün nəzərdə tutulub. Həm də ondan gedir ki, bu komplekslər işğalçı tərəfi danışıqlar masası arxasında daha maksimalist mövqə tutmağa, mövcud status-kvonu uzatmağa və kövrək sülh danışıqlarını sabotaj etməyə şirnikləndirir.

Üstəgəl, Qarabağda separatçıların liderinin KTMT-yə rəhbər gətirilməsi Rusiya tərəfindən Azərbaycana qarşı növbəti qeyri-dost davranış olardı. Eyni zamanda bu, Dağlıq Qarabağda separatizmin Moskva tərəfindən dəstəkləndiyinin növbəti bariz təsdiqi sayılırdı - hansı ki, Rusiyanın vasitəçilik missiyası və statusu ilə əsla bir araya sığmır.

Bəs Moskva Bakı ilə əlaqələri daha da soyudacaq növbəti addıma - sürpriz təyinatla gərməmi?

Bir şeyi əminliklə söyləmək olar ki, "İsgəndər" raket kompleksləri ilə bağlı qalmaqaldan sonra Moskvanın Bakıya daha bir pislili keçərsə, artıq tərəflər arasında münasibətlər yüz faiz əvvəlki kimi olmayacaq. Yəqin ki, Bakı qapalı diplomatik kanallarla öz mövqeyini və narazılığını Kremlə çatdıracaq. Bu mənada istisna deyil ki, Rusiya son anda Qukasyanın namizədliyini rədd eləsin.

Belə söyləmək üçün əsaslardan biri də bir neçə gün öncə Moskvanın "Prezident" hotelində Qarabağ separatçılarının da qatılacağı toplantının keçirilməsidir. Bu, onu göstərir ki, Rusiya strateji tərəfdaş saydığı Azərbaycanla da əlaqələrə, hər halda, az önəm vermir və ölkəmizin itirilməsini ürəklənir. Bundan başqa, Azərbaycan Rusiyanın etibarlı silah alıcılardan biridir.

□ Analitik xidmət

Ukraynadakı Azərbaycan diasporu ilə bağlı qalmaqaldan yeni təfərrüatları

Xəyyam Həqiqətoğlu: "Təəssüf edirəm ki, azərbaycanlılar bir olmağı bacarmır"

Ötən gün musavat.com saytında Ukraynada yeni adda daha bir konqresin yarandığı barədə məlumat dərc edilmişdi. Məlumatda iddia olunurdu ki, yeni təşkilat "Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresi" adlanır və onun rəhbərliyinə Xəyyam Həqiqətoğlu adlı azərbaycanlı təyin olunub. Konqresin loqosu sosial şəbəkələrdə yayılıb.

Yazıda həmçinin qeyd olunub ki, Ukraynada Rövşən Tağıyev "Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi" adlı təşkilatı ilə Hikmət Cavadovun yaratdığı "Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Diasporu" arasında son vaxtlar qalmaqaldan yaşanıb. Kiyevdə Ukrayna Daxili İşlər Nazirliyi qarşısında erməni mənşəli nazir Avakova qarşı oğurlanan və öldürülən azərbaycanlılarla bağlı etiraz aksiyasından sonra da bu qalmaqaldan yenidən alovlanıb, təşkilatlar arasında fikir ayrılığı yaranıb. Hazırda sosial şəbəkələrdə yeni konqresin səhifəsinin elan olunması da bundan qaynaqlanıb. Yazıda o da iddia olunub ki, adıçəkilən təşkilatlardan başqa, İlqar Abbasovun sədrliyi ilə "Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi" də fəaliyyət göstərir.

Qalmaqaldan adı hallanan Xəyyam Həqiqətoğlu məsələyə aydınlıq gətirmək üçün "Yeni Mü-

savat"a açıqlama verib. O, yayılan məlumatların həqiqəti əks etdirmədiyini deyib:

"Ukraynada tək bir təşkilat var, o da əsasən mərhum prezident Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, 1996-cı ildən fəaliyyət göstərən "Birləşmiş Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi"dir. Konqresin sədri Rövşən Tağıyevdir, onun da bir ildir ki, müşaviri, müavini mənəm. Bizim təşkilat artıq 20 ildir ki, fəaliyyət göstərir və Ukraynanın 23 regionunun, vilayətlərinin birbaşa sədrlərinin dəstəyi ilə seçilmiş sədr tərəfindən idarə olunur. Konqresin sosial şəbəkədə səhifəsi var idi və bugünlərdə həmin səhifə sadəcə yenilənib. Yeni dəyişən heç nə yoxdur".

Xəyyam Həqiqətoğlu Ukraynada Azərbaycan təşkilatları ara-

sında yaranan fikir ayrılıqları ilə bağlı məlumatlara da münasibət bildirdi:

"Ukraynada bizim konqresdən başqa təşkilat yoxdur. Hikmət Cavadov 4-5 il bundan əvvəl oyun olaraq bir təşkilat yaradıb. Ukraynanın Daxili İşlər Nazirliyinin qarşısında keçirdiyimiz mitinq zamanı aramızda fikri ayrılıqlar yaranıb. Bu tədbiri təşkil edən bizim konqresi olub və Ukrayna Gənclər Birliyi ilə bir yerdə təşkil etmişdik. Biz arzu etdik ki, Hikmətin təşkilatı da gəlsin, lakin gəlmədi. Aksiyanı da keçirməkdə məqsədimiz Ukraynada yaşayan azərbaycanlıları qorumaq idi. Belə bir məsələdə fikir ayrılığı yaranırsa, deməyə söz qalır.

Nə şəxsi, nə də təşkilat olaraq aramızda bir narazılıq yox-

dur. Biz onları bir azərbaycanlı olaraq kənarda qalmamaları üçün dəvət etmişdik. Sağlam rəqəbat yaxşı haldır, sadəcə təəs-

süf edirəm ki, azərbaycanlılar bir olmağı bacarmır" kildə gedirdi. Rövşən Tağıyev təyinatından sonra işlər daha da yaxşılaşmağa doğru irəliləyib... İstənilən halda, biz həmin təşkilatla da birgə olmağa hazırıq. Bu barədə onlara təkliflərimiz də olub".

Konqres müşaviri onu da qeyd etdi ki, aksiyadan sonra oğurlanan azərbaycanlılardan biri azad edilib:

"Aksiyadan tam 2 gün sonra bir azərbaycanlı azadlığa buraxıldı. Oğurlanan azərbaycanlılar pul üçün oğurlanmışdılar. Lakin həmin şəxs pulsuz olaraq 2 gündən sonra azad edilib. Kimlər tərəfindən də oğurlanması ilə bağlı DİN tərəfindən araşdırma aparılır və bununla bağlı bizə də məlumat verəcək. Konqresimiz rəsmi şəkildə prezidentə, baş prokurora, baş nazirə müraciətlər edib. Baş nazir də birbaşa olaraq DİN-ə əmr verib və qısa bir zaman ərzində azərbaycanlıların oğurlanması, onlara işgəncə verilməsi ilə bağlı faktların araşdırılması nəzərə götürülüb. Təşkilat sədrinin bununla bağlı şəxsən baş nazirə görüşü olub və bugünlərdə DİN müavini və ya nazirin özü ilə də görüş nəzərdə tutulub".

Xəyyam Həqiqətoğlu son olaraq onu da əlavə etdi ki, İlqar Abbasovun sədrliyi ilə daha bir konqresin fəaliyyət göstərməsi məlumatı da doğru deyil: "Belə bir konqres yoxdur. İlqar Abbasov Rövşən Tağıyevdən əvvəlki təşkilatımızın sədri olub, ondan əvvəl isə Akif Gülməmmədov olub. Onların hər ikisi hazırda konqresimizdə fəaliyyət göstərir".

Yazıda adı hallanan qurum və ya şəxslərin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ Xəlilə GƏRAY

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Ermenistan paytaxtında keçirilən hərbi paradın sonrakı işğalçı ölkə açıq-aydın euforiya içərisindədir. Xüsusilə də Rusiyanın İrəvana "İsgəndər" tipli operativ taktik raket sistemlərini bağışlaması aprel toquşmalarından sonra ağır mənəvi-psixoloji gərginlik içərinə olan erməniləri xeyli dirçəldib.

Arzu Nağıyev

İlk günlər məsələ ilə bağlı susmağa üstünlük verən Rusiya tərəfi artıq müxtəlif səviyyələrdə məsələnin detallarını açıqlamağa başlayıb. Rusiyanın İrəvandakı səfiri İvan Volin deyib ki, ölkəsi 200 milyon dollarlıq güzəştli kredit çərçivəsində Ermənistan silah satışına başlayıb. Virtualaz.org xəbər verir ki, səfir Rusiyanın Ermənistan "İsgəndər-M" operativ-taktiki raketləri verməsinə də şərh edib. Səfir bildirib ki, bu fakt Rusiya-Ermənistan mütəfiqliyinin xarakterini göstərir. Səfir İvan Volin "İsgəndər" in satışının əldə olunmuş razılaşmaya uyğun aparıldığını və bunun Rusiya ilə Ermənistan arasında "mütəfiqlik və qardaşlıq" anlamına gəldiyini deyib. Bununla da Rusiya səfiri Kremlin Ermənistan siyasətini tam açıqlamış olub. Görünür, rus səfir İrəvandakı səfirliyin yay aylarında olduğu kimi bir daha erməni etirazçılar tərəfindən yumurta "atəşi" nə tutulmaması üçün bu sayaq açıqlama verib. Rusiya "İsgəndər"ləri İrəvanda nümayiş etdirməklə həm NATO-ya ünvanlı xəbərdarlığını çatdırmış oldu, həm də Ermənistanı etirazları səngitmək üçün fürsətdən yararlandı. Hansı ki, indiyədək Rusiya "İsgəndər" raketlərini heç bir ölkəyə ixrac etməmişdi və bu, bir ilkdir. Rusiyalı səfirin "hər şey plana uyğun olaraq gedir" sözləri Kremlin işğalçı müdafiə üçün bütün addımların atmasından xəbər verir. Qeyd edək ki, 2015-ci ildə iki ölkə arasında imzalanan sazişə görə, Rusiya Ermənistan ondan silah alması üçün 10 illik müddətə 200 milyon dollarlıq kredit verib. Bu saziş çərçivəsində Rusiya Ermənistan "Smerç" reaktiv-yaylım atəşi sistemləri, TOS-1A "Solntsep-yok" odsaçanları və digər silahlar verməyə razılıb. Deməli, Rusiya əslində görüntü yaratmağa xidmət edən 200 milyonluq krediti əsas tutaraq Ermənistanı özünün silah arsenalına çevirməkdə, bununla da həm Qarabağ məsələsinin dinc yolla həlləməsinə əngəl olmağa, həm də bütövlükdə bölgənin təhlükəsizliyinə təhdid yaratmaqda davam edəcək.

"İsgəndər" in nümayişinin ardınca Rusiyanın Ermənistanla birgə Hava Hücumundan Müdafiə sistemi qurmağı rəsmiləşdirməsi Azərbaycanı müdafiə və təhlükəsizlik məsələlərinə bir daha diqqət yetirməyə sövq edir. Onu da unutmaq ki, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının oktyabrın 14-də keçiriləcək toplantısında qurumun baş katibi vəzifəsi Ermənistan nümayəndəsinə həvalə olunacaq. Aprel müharibəsindən sonra Ermənistan stimulu verən daha bir hadisə baş verəcək ki, bu da ermənilərin aqressiyasının artmasına, cəbhədə davamlı tərribatların törədilməsinə səbəb ola bilər. Azərbaycan ordusunun vürdüyü zərbələrdən sonra özünü itirən Serj Sərkisyanın bugünlərdə yenə də yüksək tonla danışmağa başladığını görürük. Erməni prezident çox uzağa gedərək çıxışlarının birində Qarabağı "Ermənistan ərazisi" adlandırıb. Görünür, Azərbaycan növbəti dəfə işğalçı ölkənin rəhbərinə aprel döyüşlərini xatırlatmalı olacaq və buna ciddi şəkildə hazırlığı müşahidə etməkdəyik.

Sentyabrın 27-də Bakı Ekspo Mərkəzində "ADEX 2016" ikinci Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ilə müdafiə sənayesi naziri cənab Yavər Camalov arasında Silahlı Qüvvələrin yerli istehsal olan pilotsuz uçuş aparatları ilə təmin edilməsi barədə anlaşma memorandumu imzalanıb. Rəsmi məlumata görə, sənədə əsasən Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisələrində istehsal olunan yüzlərlə yeni növ kamikadze tipli "Zərbə" və kəşfiyyat-müşahidə xarakterli pilotsuz uçuş aparatları yaxın vaxtlarda Silahlı Qüvvələrin istismarına verilecək.

"Hazırda 125 məmurların üzərində təcrübə konstruktor işləri aparılır. Prioritet layihələrdən hava-yer, hava-hava və yer-yer raketləri üzərində iş aparılır". Bunu da müdafiə sənayesi naziri deyib. O qeyd edib ki, 280 km məsafədə ballistik

Qarabağ

larla kifayətlənirlər". **A.Nağıyevin fikrincə, Sərkisyan öz hakimiyyətinin ömrünü uzatmaq üçün müxtəlif sərəmsə bəyanatlar verir:** "Dağlıq Qarabağ separatçılarına verdiyi müstəqillik sözünü yerinə yetirməməsi cəza ilə nəticələnlə bilər ki, bunu da tez-tez işğal olunan ərazilərə səfərlər etməklə kompensasiya edir. Məlumdur ki, regional məsələlərdə Rusiya və Türkiyə arasında həll edilməyən məsələlər həddən artıq çoxdur. Bu, Türkiyənin NATO üzvü olmasından başlayıb, Suriya məsələsində, Ermənistan,

Qeyd edək ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putinin oktyabr ayında Türkiyəyə səfəri gözlənilir. (APA) Kremlin sözcüsü Dmitri Peskov açıqlama verib. "Hürriyyət" qəzetinin məlumatına görə, Türkiyə Birjalar Birliyinin sədri Rifat Hisarcıklıoğlu V. Putinin Türkiyəyə oktyabrın 11-də səfər edəcəyini açıqlayıb. Səfərin məqsədi Türkiyə-Rusiya Birgə İqtisadi Komissiyasının iclasında iştirak etməkdir. Şübhə yoxdur ki, ikitərəfli görüşlərdə Türkiyə sərhədlərində yerləşdirilmiş "İsgəndər" raketləri ilə bağlı da

Ermənistanın "İsgəndər"inə qarşı, Azərbaycanın "qanadlı bomba"ları

İşğalçıya verilən hərbi dəstək Bakını alternativlər axtarmağa vadar edir; politoloq: "Rusiya-Ermənistan razılaşması Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin danışıqlar yolu ilə həll edilməməsi üçün atılan addımlardır"

raketlərin texnologiyasının Azərbaycanı gətirilməsi ilə bağlı dünyanın bir neçə aparıcı şirkəti ilə danışıqlar gedir. Bakıdakı sərgidə diqqət çəkən hərbi sursatlardan biri də "QFAB-100SAB" qəlpəli-fuqaslı süzən aviasiya bombası olub. Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisələri tərəfindən istehsal olunan bu "qanadlı" bombalar düşmənin zirehli texnikasını və canlı qüvvəsini məhv etmək üçün nəzərdə tutulub. Təyyarədən atılan bomba 100 km-ə qədər uça bilər. Yeni hədəf müəyyən edildiyi halda hərbi təyyarə bombanı təyyarə üçün təhlükəsiz ərazidə havaya buraxır və sonra bomba özü təyin edilmiş hədəfə doğru uçaraq onu məhv edir. Göründüyü kimi, Azərbaycan düşmənin "İsgəndər" təhdidlərini qarşılığında özünün arsenalında olanların cüzi hissəsini nümayiş etdirir. Ancaq söz yox ki, ölkəmizin silah arsenalında Türkiyə, İsrail, Pakistan istehsal olan daha dəhşət saçan silah-sursatlar var. Son məlumata görə, Türkiyənin "Roketsan" şirkəti aldığı sifariş əsasında "Qasırğa T-300" reaktiv sistemlərinin Azərbaycanı gətirilməsi başa çatdırıb. (APA) Məlumatla görə, həm 2015, həm də 2016-cı illərdə Azərbaycana "Qasırğa T-300" reaktiv sistemləri gətirilib. Azərbaycana nə qədər "Qasırğa T-300" reaktiv sisteminin satıldığı açıqlanmır. Qeyd edək ki, "Qasırğa T-300" sistemi 300 mm-lik raketlərlə təchiz olunub və 150 km məsafədə hədəfi vurur.

Ölkəmizin imkanlarını dəyərləndirib hazırkı durumdan ehtiyat edən ermənilər də var. Musavat.com xəbər verir ki, "Məlumatlı vətəndaşlar birliyi" təşkilatının rəhbəri Daniel İoannisyan "İragir" saytında yazıb ki, "Ballistik raketlərin yayılmasının qarşısının alınması haqqında" Haaqa konvensiyasına görə Ermənistan sadəcə 300 km-lik hədəfləri vura biləcək raketlər verile bilər. "Ermənistanın ən yaxın nöqtəsindən isə Bakı 395 km uzaqlıqda yerləşir. Raketlərin Qarabağda qurulması isə həm hərbi həm də diplomatik mənada olduqca təhlükəlidir", - deyir yazı müəllifi qeyd edib. Ancaq ermənilər İrəvanı qısa müddətdə alt-üst edə biləcək Naxçıvandakı Azərbaycan ordusunun da imkanlarını unuda bilməzlər. Əgər düşmən azgünlük edib Azərbaycanın digər şəhər və rayonlarını hədəfə alsaydı, şübhəsiz ki, ordumuz işğalçının Rusiyanın himayəsi altında olmasına məhəl qoymayacaqdı.

Dağlıq Qarabağ, Azərbaycan müzakirələr olacaq. Çünki işğal məsələsində davam edir. Rusiya regionda nüfuz sahibi olmaq üçün hər bir addımı atır, təşəbbüsü ələ almağa çalışır, lakin bunun hamısını hərbi müdaxilə ilə bağladığı üçün Qərbi onu qəbul etmir. Rusiya belə etdikcə sanksiyalardan xilas olma məsələsi gəldikcə azalır. Buna görə də Azərbaycan öz müstəqil siyasətinə güvənməli və təbii ki, Türkiyə ilə hər cür tərəfdaşlığını, əməkdaşlığını möhkəmləndirməlidir.

Rusiya Ermənistan Türkiyəyə qarşı da ərazi və "soyqırım" iddiası sürdüran ölkədir. Digər tərəfdən, Qarabağ məsələsinin ədalətli şəkildə, sülh yolu ilə həll olunması Ankaranın da maraqlı dairesindədir. Bu səfər baş tutandan qədər Bakı ilə Ankara arasında məsləhətləşmələrin aparılması da tam normal olardı. Hər halda, Rusiya seçimini edib, Azərbaycan təklənməmiş durumda qalması ilə bənaşmamalıdır...

Sentyabrın 27-də Milli Televiziya və Radio Şurasının növbəti iclası keçirilib, rəqəmli yayıma keçidlə bağlı mövcud vəziyyət müzakirə olunub. İclasda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 sentyabr 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planının 5.1.7-ci bəndinə uyğun olaraq Bakı və Abşeron yarımadasında yerüstü yayımlanan ümumölkə TV proqramlarının analoq yayımının 01 noyabr 2016-cı il tarixdən, respublikanın digər bölgələrində yayımlanan TV proqramlarının yerüstü analoq yayımının 01 dekabr 2016-cı il tarixdən etibarən dayandırılması barədə qərar qəbul edilib.

Azərbaycan Respublikası ərazisində yerüstü yayımlanan TV proqramlarının analoq TV qəbulçiləri ilə izlənilməsi üçün DVB-T standartına uyğun olan dekoderlərin ("Set-Top-Box"-ların) istifadəsi ilə bağlı maarifləndirmə tədbirlərinin aparılması teleradio yayımçılarına və digər müvafiq qurumlara, eyni zamanda Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən sahibkarlara DVB-T standartına uyğun olan dekoderlərin ("Set-Top-Box"-ların) satışının təşkilinin təmin edilməsi tövsiyə edilib.

Əksər vətəndaşlar isə evlərində olan televiziya ötürücülərinin, xüsusən çanaq antenalarının siqnalları qəbul etməyəcəyindən narahatdır. Bəs görəsən, bu qərarın icrası hansı teleqəbulçilərin işinə necə təsir göstərəcək?

"Yeni Müsavat"ın bu sualını "Multimedia" İnformasiya Sistemləri Texnologiyaları

Mərkəzinin direktoru Osman Gündüz cavablandırır. O bildirir ki, analoq yayımın ləğv olunmasının çanaq antenalarına hər hansı təsiri olmayacaqdır: "Çanaq antenaları olanların heç bir problemi olmayacaqdır. Əvvəllər paralel yayım gedirdi, həm rəqəmsal, həm də analoq yayım. İndi, sadəcə, rəqəmsal yayım olacaqdır. Burada bir problem var ki, hələ də ölkədə rəqəmsal yayım avadanlıqlarının qəbul etməyən, sadəcə, analoq yayımla işləyən televizorlar var. Analoqdan imtina edib tam rəqəmsala keçməyin bu problemi çıxarıb. Əvvəllər əhaliyə dekoderlərin paylanması da nəzərdə tutulmuşdu. Uzun müddət Teleradio Şurası müzakirə etsə də, bunun öhdəsindən gələ bilmədi. Müzakirə isə bunun üzərində idi ki, rəqəmsal yayımı qəbul edən aparatları olmayanlara dekoderlər paylanmalıdır".

O.Gündüzün sözlərinə görə, bu avadanlıqların qiyməti

Analoq yayımın ləğvi hansı problemlər yaradacaq?

Rəqəmsal yayıma keçiddən sonra hansı televizorlar kanalları tutmayacaq; Osman Gündüz: "Çanaq antenaları olanların heç bir problemi olmayacaqdır"

təxminən 40-50 manat arasında dəyişir. Eviyə çanaq antenası və ya kabel televiziya olmayan analoq yayımla işləyən antenalarını yeni dekoderlərlə əvəz etməli olacaqlar: "Modern olmayan televizorlara bu avadanlıq quraşdırılmaqla rəqəmsal qəbul edə bilərdi. MTRŞ hökumətə bu barədə

müraciət etdi, uzun yazışmalar getdi, çox güman ki, hökumət bu təklifi dəstəkləmədi. Aztəminatlı əhaliyə bu avadanlıqların paylanmasından imtina olundu. Ancaq bunu zamanında etmək lazım idi. MTRŞ və RİTN zamanında, hökumətin gəlirlərinin yaxşı olduğu vaxtda bu məsələni həll etməli idilər. İndi büdcədə pul azdır və problemlər yaranıb. Bir neçə gün öncə hökumət bu istiqamətdə başqa bir qərar verdi ki, rəqəmsal yayımla bağlı ölkəyə gətirilən avadanlıqlar müəyyən rüsumlardan, gömrük vergisindən və sairəndən azad olunsun. Çox güman ki, o da buna yönəlmiş bir addım idi. Düşünürəm ki, bu fərmanın icrası bazarda həmin avadanlıqların ucuzlaşmasına gətirib çıxaracaq".

Ekspertin sözlərinə görə, xüsusən regionlarda yaşayan əhali analoq yayımın ləğv edilməsindən əziyyət çəkə bilər: "Bu qərarın icrası zamanı müəyyən problemlər yaşanacaq. Biz bunu hesablamışıq. Bəzi insanlarda, xüsusən də regionlarda insanların evindəki televizorlar elədir ki, analoq yayım dayansa, siqnalları qəbul edə bilməyəcəklər. Məncə, MTRŞ monitorinqlər aparmalıdır, bu sahədəki problemləri nəzərə almalıdır. Yeni insanların informasiya ala bilməməsi düzgün deyil. Xüsusən dövlət televiziya ilə bağlı, hökumətin fəaliyyəti ilə bağlı informasiyaları insanlar almalıdır".

Rəqəmsal televiziya yayımının mahiyyətinə gəlinə, Osman Gündüz vurğula-

dı ki, bu, müasir dövrün tələbidir: "Keyfiyyət, əlçatanlıq, əlavə informasiya əldə etmək, tezliklərin boşalması baxımından üstünlükləri çoxdur. Hədsiz dərəcədə üstünlükləri var. Əgər MTRŞ analoq yayımı dayandıraraq rəqəmsal yayıma keçirsə, burada bir tələskənlik də hiss olunursa, yaxşı olardı ki, normal bir kontent yaradardı. Televiziya kontentinin hazırlanmasına ciddi diqqət yetirilməlidir, buna diqqət ayrılmalıdır. Keyfiyyətli siqnalla qəbul olunacaq proqramın içində də nə isə olmalıdır axı... Ona görə də bu tələskənliyə paralel olaraq, elektron resurslarda, televiziyalarda normal milli kontentin də hazırlanmasına diqqət yetirilsə yaxşı olar".

□ Nərgiz LİFTİYEV

Payız gəldi, bulvarda alver zəiflədi

Milli Parkdakı əyləncə və iaşə obyektlərində müştəri azalıb, amma qiymətlər...

Payız fəslinin gəlişi, havaların soyuması, yağışlı günlər bulvara üz tutanların sayını azaldı. İsti yay günlərində istirahət etmək üçün Milli Parka gedən, açıq havada oturub çay içən paytaxt sakinləri indi qapalı məkanlara üz tutur.

Bulvarda vəziyyətlə, qiymətlərlə daha yaxından tanış olmaq üçün yolumuzu bu məkandan saldıq. Əvvəl insan əlindən gəzmək mümkün olmayan parkda indi seyreklik hökm sürürdü. Açıq havada fəaliyyət göstərən kafelər, attraksionlar demək olar ki, boş idi. Bulvarda söhbətəşdiyimiz hər kəs payız, qış aylarının gəlməsi ilə onların da biznesinin öldüyünü deyirdilər. Ancaq müştərisizliyə baxmayaraq qiymətlərdə heç bir endirim yox idi. Kafelərdən birində ofisiyyət işləyən Fuad Əliyev deyir ki, indi bura gələnlər qapalı məkanlarda oturmaq istəyir: "Müştərilər heç yoxdur desək düzgün olmaz. Gələnlər var. Ərəb turistləri daha çox oturur. Amma bura gələn bir çox insanları artıq çöldə yox, qapalı yerdə oturmaq istəyirlər. Buna görə də biz artıq içəri səlqiçəyə salmışıq. Kafeyə bu cür havalarda daha çox cütlüklər gəlir".

Attraksionda işləyən Nihad Quliyev isə havaların so-

yuması ilə yanaşı, təhsil ilinin başlamasının da alverə təsir etdiyini dedi: "Uşaqlar əvvəl hər gün gəlirdilərsə, məktəblər başlayandan sonra ancaq həftə sonları gəlir. İndi havalarda soyuduğu üçün həftəsonu gələnlərin sayı azalıb. Amma buna baxmayaraq, bir nəfər uşaq da

olsa, bizim işimiz attraksionu işlək saxlamaqdır. Çünki biz buna görə maaş alırıq. Attraksionun qiymətini bahalaşdırmaq və ya ucuzlaşdırmaq bizim ixtiyarımızda deyil. Nə deyirlər onu da edirik. Düzdür, payız-qış aylarında attraksiona gələnlər az olduğu üçün ma-

amız da azalır. Bu cür havalarda uşaqlardan çox gənclər, tələbələr gəlib attraksiona minirlər".

Müəssisimizin dediyi kimi, heç kim olmasa belə qiymətlər elə əvvəlki kimi qalırdı, dəqiqə az, qiymət baha... Elə attraksionlar vardı ki, 2, 3 dəqiqəsi 1

manat, eləsi də vardı ki, 3 dəqiqəsi 2-4 manat. Əyləncə vasitələri olan 7D Sinema, 8D Tir və Qorxulu Evin qiyməti 1 nəfər üçün 5 manat idi. Payızın bu çağında gəmiyə minənlərdə az da olsa vardı. Ancaq sənişinlər gəminin gec hərəkət etməsindən narazılıq edirdilər. İşçilər

isə bunun səbəbini müştəri gözləməkləri ilə izah edirdilər: "2-3 nəfərlə necə hərəkət edək? Heç olmasa, 10 nəfər müştəri minsin. Bir azdan, qış gəlsin gəmilərin hərəkəti demək olar ki, tamamilə dayanacaq".

Fotoqraflar isə yay-qış fərqi olmadan həmişə müştərilərinin az olduğunu deyirdilər. Soyuq hava olmasına baxmayaraq, əllərinə fotoaparət alıb müştəri səsləyən fotoqraflar vəziyyətdən narazıdılar. Adını demək istəməyən fotoqraf qazanclarının nə qədər olmasına baxmayaraq onlara bu pulun 50 faizinin çatdığını dedi: "Bu fotoqraflar studiyaya aiddir. Qazancımız nə olsa 50 faizini ora veririk. Bəzən elə olur ki, bir nəfər də olsa, şəkil çəkdiren olmur. Amma nə edək, hər gün şəkil çəkdiren olacaq, bizə də 3-5 manat pul olacaq ümidi ilə bulvara gəlirik".

Milli Parka üz tutanların sayı azalsa da, kiçik köşklərdə, dükanlarda çərəzlərin, suyun və tumun qiymətində heç bir dəyişiklik yox idi. Gənclərin əksəriyyəti qapalı məkanlara çəkilsə də, yaşlı nəslin nümayəndələri havadan sanki zövq alaraq dəniz kənarında gəzişirdilər. 63 yaşlı Sərdar İbrahimov bu cür havada gəzməyin sağlamlığa xeyirli olduğunu deyirdi: "İndiki gənclər bir az soyuq düşən kimi qaçıb girirlər isti yerlərə. Onlar soyuğa öyrəşməyib. Ancaq nə qədər belə soyuq, yağmurlu havada gəzənlər o qədər sağlam olurlar. Mən qar da yağsa, boran da olsa bulvara həmişə gəlirəm. Məsələt görürəm ki, gənclər də soyuqdan bu qədər qorxmasın".

□ Günel MANAFLI

İlk baxışdan “bura Bakıdır” deməyə dilimiz gəlir. Uçuq-sökük binada, ona bitişik tikilən balaca daxmalarda, hətta gün düşməyən, pəncərəsi olmayan zirzəmilərdə yüzlərlə insanın yaşadığı təsəvvür etdikcə dəhşətə gəllirsən. Nizami rayonu, M.Şərifli küçəsi 48 ünvanındakı qaçqınlar yaşayan qəsəbədə gördüklərimiz ürəkəgrıdı idi...

Yarımqı köhnə binalar sovet dövründə tikilib, bu sistem dağılanda yarımqı qalıb. Qarabağ işğal olunanda, insanlar qaçqın düşəndə isə bu sahibsiz binalara sığınib, həyata tutunublar. Burada insanlar yaşamaq əvəzinə, sağ qalmaq uğrunda mübarizə aparır desək, yanlışdır.

Yaşadıqları çətin vəziyyət bu qəsəbənin əhalinin üst-başından, xəstəlik yağın üzvlərindən hiss olunur. Onlar bu çətinlikdən doğan aqressiyaları bizim üzərimizə tökürlər; “niyə gəlmisiz?”, “guya çəksəniz nə olacaq ki” sualları ilə acılarını bizdən çıxarmağa çalışırlar.

Onlara haqq vermək mümkün deyil. Hər ailədə ən azı 2-3 azyaşlı uşaq var. 23 il əvvəl buraya köçərkən 5-6 nəfərdən ibarət olan ailələr indi 10-12 nəfərdir, ancaq özləri böyüsələr də, evləri böyüməyib, əksinə, şəraitləri getdikcə pisləşib.

Məhəlləyə girərkən həyətdə oynayan uşaqlar bizi dövrəyə alır, hərəsi öz evinin şəraitindən gileyirlər. Problemlərin, çətinliyin vaxtından əvvəl böyüdüyü bu uşaqlar yaşadığı bir otaqlı evdə dərs oxumaq üçün yer tapmadıqlarını, pəncərəsiz otaqlarda nəfəs ala bilmədiklərini, yağışın evlərinin içinə damdığını deyirlər.

Böyükərin sözləri isə insanı daha çox sarsıdır: “Burada it də yaşamaz, bala, ancaq biz yaşayırıq. Nə gəlib baxan var, nə də dərdimizlə maraqlanan. 23 ildir buradayıq. Evlərimizi, imarətlərimizi ermənidə qoyub qaçdıq, burada yaşamırıq, zülm çəkirik”.

Yarımqı köhnə və qəzalı binada yaşayanlar həm kommunal şəraitdən, həm də evlərinin rütubətli olmasından şikayətlənirlər. Həmin binanın zirzəmisində, bir insan boyu qədər alçaq və pəncərəsi olmayan otaqlarda yaşayanların vəziyyəti isə daha ağırdır. Həmin evlərdə böyüyən uşaqlarda ilk baxışdan raxitlik hiss olunur. Rütubət qəsəbə sakinlərinin hamısını revmatizm xəstəliyinə mübtəla edib, azyaşlılar allergiyadan əziyyət çəkir.

Binanın girişində qaranlıq koridorla gedib, pilləkəni əvəz edən dəmir qapının üstündən keçərək aşağı enirik. Tavani başımıza düşəcək qədər alçaq olan zirzəmidə 3 ailə yaşayır. Yer beton olsa da, üzərinə sadəcə bir xalça sərilib və uşaqlar onun üstü ilə gəzir. Betonun soyuğu ayaqlarımıza işləyir. Evdən gələn kəskin rütubət qoxusundan nəfəs almaq mümkün deyil. Günüorta saatları olsa da, alçaq tavadan asılan lampa yanır və evi güclə işıqlandırır. Pəncərəsi olmayan 3 otaqda işıq sönəgə ilə gündüzlü ayırmaq çətin olar. Bayırda isə mətbəx əvəzinə bir elektrik piletəsi qoyulub və qarınla elektrik xətinə birləşdirilib. Piletənin yanındakı iri hamam ləyənə su yığılıb. Ev sahibəsi deyir ki, su xətti zirzəmiyə gəlmədiyindən bu ləyənə su yığıb işləyir. Özü də etiraf edir ki, bu, gigiyenik baxımdan düzgün deyil.

“Biz yaşamırıq,

ilan kimi sürünürük”

Gün işığı düşməyən zirzəmilərdə məskunlaşan məcburi köçkənlər; “Özümüz də, uşaqlarımız da dözülməz şəraitdə qalmaqdan xəstəlik tapmışıq”

Qış fəslinin yaxınlaşması isə zirzəmi sakinlərini daha çox narahat edir. Çünki azca yağış yağın kimi yenə zirzəmini su basacaq, yenə də yağış evlərinə damacaq, yenə elektrik piletələri ilə mənzillərini qızdırmağa çalışacaq və qısaqapanmadan işıqlar sönəcək... **3 uşaq anası olan qadın deyir ki, özü də, övladları da xəstədir və ilin 12 ayı iynə-dərmana möhtac olurlar:** “Qırıltı batırq. Hamamımız, tualetimiz, mətbəximiz hamısı bu-

radır. Bir otaqda 5 nəfər yatırıq, uşaqlar dərs oxuya bilmir. Pəncərəsi yoxdur ki, hava dəyişə, açıqyerlərimiz xəstədir, qazandıqımızın hamısını həkimlərə veririk. Bura gəldiyimiz gündən həkimlərdəyik. Suyu hamam vasitəsinə doldurub işlədirik, oradan qab-qaşığı yuyuram, yemək bişirirəm. Bayırda yağış yağanda çöldən axıb soyuducunun arxasına tökülür. Bura zirzəmidir, həşəratların məskənidir, tara-

kan, siçan əlindən yata bilmirik. Evə gün işığı düşmür, günün gününtə çağı işıq yandırırıq”.

Özünün tikdiyi balaca daxmada yaşayan Ülviyyə Əmiraslanova isə deyir ki, evinin damı taxtadan düzülübü və yastı olduğu üçün yağış suları orada yığılır. O suyu boşaldanda isə birbaşa evin içinə tökülür, əks halda, dam uça bilər. 3 azyaşlı uşağın yaşadığı evdə yağış yağarkən döşəməyə qablar düzülür ki, xalça-palaz islanmasın.

Yaşı 70-i ötən Səkinə Ağayeva da azyaşlı nəvələrinin bu şəraitdə yaşamasına dözə bilmir: “Gəldik bu uçuq evləri tutduq, ora-burasına əl gəzdirib oturuq. 23 ildir artıq qar-çovğun olanda soyuqdan donuruq. Işıqları gəlib düzəldilər, evlərin yarısına qaz çəkilib, yarısı qalıb. Biz yenə birtəhər dözüürük, ancaq körpələr bu şəraitdə ağır xəstəliklər tapır”.

Azyaşlı övladları ilə zirzəmidə yaşayan Məhərrəm Novruzov isə deyir ki, yaşadığı ev qəzalı vəziyyətdədir və hər an uça bilər: “Rütubətdən divarlar çürüyür, tavan dağılır. Ev uçub başımıza tökülür artıq, bir gün dam üstümüzdə çökəcək, altında qalıb öləcəyik. Bir tərəfdən də siçanlar, siçovullar bizi yaşamağa qoymur. Füzuli rayonundan qaçqın düşmüşəm, 23 ildən artıqdır burada yaşayıram. Gələndə 7 nəfər idik, indi 19 nəfərlik. İki otaqda yaşayırıq bu qədər adam. Hələ bir nəfər hökumətdən gəlib burada yaşayanların öldüyü ya sağ qaldığı ilə maraqlanmayıb. Ancaq seçkidən seçkiyə bizi yada salırlar. Arada bir gəlib yazırlar, söz verirlər, nəticəsi olmur. Bir tərəfdən də işsizlikdir, uşağımıza çörək gətirə bilmirik. Biz yaşamırıq, əslində ilan kimi sürünürük”.

Evlər elektrik piletələri ilə qızdırıldığından tez-tez elektrik qəzaları da yaşayır. Sakinlərin ən qorxduqları şey isə elektrik xətlərindəki qısa qapanmadan yanğın yaranma ehtimalıdır. Evlər köhnə taxtadan tikildiyindən yanğın qısa zamanda bütün qəsəbəni bürüyə bilər. Evlərin arasındakı yol isə maşın keçməyəcək qədər dardır. Fövqəladə hadisə baş verərsə, yanğın söndürən maşınların buraya girməsi mümkün deyil.

Şikayətçilərin səsinə eşidib bayıra çıxan orta yaşlı bir kişi isə deyir ki, şikayət etmədikləri yer qalmayıb: “Əslində heç şikayətə ehtiyac da yoxdur. Görünən dağa nə bələdçi. Hər şey göz qabağındadır. Suyun içində insan qalar? Sağlamlığımızı itirmişik. Haraya gedək, kimsə şikayət edərkən axı vəziyyətimiz hamıya bellidir. Bu il, gələn il deyə-deyə yalandan başımızı qatırırlar. Allah göstərməsin, burada yanğın olsa, insanların

Bu gün hava yağmurlu olacaq
 Sentyabrın 29-da Bakıda və Abşeron yarımadasında bəzi yerlərdə yağış yağacaq, gündüz yağışda fasilə olacaq.
 Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən “Report”-a verilən məlumata görə, aralıq günlərdə şimal-qərb küləyi günün ikinci yarısında mülayimləşəcək.
 Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 15-17, gündüz 18-22 dərəcə isti, Bakıda gecə 15-17, gündüz 20-22 dərəcə isti olacağı gözlənilir.
 Azərbaycanın rayonlarında sentyabrın 29-da şimşək çaxacağı, aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gündüz yağıntılarda qısa müddətə fasilə yaranacaq. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə aralıq günlənəcək.
 Havanın temperaturu gecə 11-16, gündüz 19-24 dərəcə isti, dağlarda gecə 3-8, gündüz 9-14 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

MUSAVAT

Son səhifə

N 214 (6535) 29 sentyabr 2016

2 anası, bir atası olan körpə dünyaya gəldi

Kimlərsə onları "yaradıcı" rolunu öz üzərinə götürməkdə günahlandırır, kimlərsə prosesin bu gedişatına görə razıdır... Artıq dünyanın ilk 3 bioloji valideyninə sahib olan körpə dünyaya gəlib. Anadan uşağa keçən mitokondriyal xəstəliklərin qarşısını almaq üçün həyata keçirilən araşdırmalar nəticəsində alimlər 3 valideynli uşaq dünyaya gətirməyi hədəfləmişdi. Nəticədə bunun ilk nümunəsi ABŞ-da baş tutub. "New Scientist" adlı jurnalda yayımlanan araşdırmada anası Leigh sindromu adlandırılan mitokondriyal xəstəliyə sahib olan körpəyə iki ana və bir ata namizədinin DNA-ları yönləndirilib.

Mitokondriyal pozuqluqlar anadan körpəyə keçdiyi üçün bu cür xəstəliklərdən qorunmaq məqsədilə vacib bir gelişmə baş verib. Adı açıqlanmayan bir ananın daha öncə bir uşağı 6 yaşında, bir uşağı isə 8 aylıq ikən bu sindrom ucbatından həyatını itirib. Dünyanın ilk 3 valideynli uşağının dünyaya gəlməsi də özəl bir texnika ilə olub. Həkim John Zhangın iştirak etdiyi doğuş Meksikada baş tutub. Alimlər 3 valideynli körpənin təhlükəsiz olub-olmadığını 13 ildir ki, müzakirə edirdi.

3 D-yə baxmaq ürəyi bulandırır

Müasir gənclər üçün 3D formatlı filmlərə baxmaq günün vaz keçilməzidir. Amma belə filmlərə baxdıqdan və ya oyunlar oynadıqdan sonra ürəkbulanma, başgicəllənmə, başağrısı əlamətləri müşahidə olunur. Bu isə lokomosiya xəstəliyinin (orqanizmin bir yerdən digərinə hərəkəti) klassik əlamətləridir. Belə ki, ekranda yaradılan üçölçülü məkan illüziyası beyinin və görmə orqanlarının fəaliyyətinə pis təsir göstərir.

Los-Ancelesdəki Cənubi Kaliforniya Universitetinin oftalmoloqu, professor Ceyms Saltsın sözlərinə görə, sağ və sol gözlər arasındakı əlaqənin zəifliyi səbəbindən insanların bəziləri üçölçülü təsvirləri qavraya bilmir. Belə filmləri layiqincə qiymətləndirmək üçün gözlər

arasındakı əlaqə ideal, hər iki gözdəki təsvir eyni dərəcədə əla olmalıdır. Təsviri bütün istiqamətlərdə yaxşı izləmək yalnız bu halda mümkündür. Gözlərin filmə əlaqəli baxması üçün beyin

əlavə impulsalar göndərir. Film uzun çəkildikdə beyin və gözlər yorulur. Odur ki, üç saat davam edən seans zamanı tamaşaçıların nasazlıq hiss etmələrində təəccüblü heç nə yoxdur.

İş yerində bu 11 cümlədən istifadə etməyin

Forbes.com iş yerində deyilməyəcək 11 cümləni müəyyənləşdirib. Bunlar aşağıdakılardır:

1. Bu, ədalətli deyil.
2. Biz bunu hər zaman belə etmişik.
3. Problem deyil.
4. Bu, axmaq bir fikir ola bilər, amma axmaq bir sual verəcəm.
5. Bu, bir dəqiqlik işidir.
6. Bunu təcrübədən keçirəcəm.
7. O, tənbel və yaramaz biridir.
8. Bu, mənim iş öhdəliklərimə daxil deyil.
9. Bu, mənim səhvim deyil.
10. Edə bilmərəm.
11. Bu işə nifrət edirəm.

İş dünyasında bu cümlələr olduqca neqativ qarşılıq və işçiyə əlavə başağrısı yaradır. Çünki onların hər birində ya işçinin öz işinin öhdəsindən gələ bilməməsi, ya da bu işi sevməməsi ifadə olunur. Bunlar isə uğursuzluq yaranan amillər sırasındadır.

Qadınlar ərə gedəndən 1 il sonra 10 kilo kökəlir...

Hər 5 qadıncı 1-2 ərə getdikdən sonra 1 il ərzində təxminən 9 - 10 kiloqram kökəlir. "The Daily Mail" qəzeti yazır ki, bu, 3 min ərə olan britaniyalı xanım arasında aparılmış araşdırma nəticəsinə üzə çıxıb. Rəyi soruşulanların 42 faizi bildirdi ki, "səadət, səbəstləşdikləri", 22 faizi isə ərə getdikdən sonra kişilərin diqqətini cəlb etmək üçün "özlərinə əl qatmadıqlarından" kökəldiklərini bildirdi. Araşdırmaya qatılan xanımların dördü biri isə toy günü artıq arxada qaldığı üçün məyus olduqlarını, buna görə də çox yediklərini söyləyib.

Rəyi soruşulan hər 3 qadıncı 1-2 bildirib ki, evliliyin ilk ilində onlar üçün sağlam qidalanma prinsiplərinə əməl etmək çətinlik yaradıb. Bir çoxları isə toya qədər beynlərində gələnlik paltarında gözəl görünmək arzusunun dolaşdığını və bu səbəbdən də qidalanmaya fikir verdiklərini etiraf ediblər. Araşdırma nəticəsində o da məlum olub ki, qadınlardan 21 faizi toya sonradan artıq çəki yığıqları üçün ərələri ilə problem yaşayır.

QOÇ - Göy qübbəsi pulla bağlı məsələlərdə ehtiyatlı olmağı tövsiyə edir. Bir qədər qənaətcil olmanız vacibdir. Kimsə borc vermək və ya maliyyə sövdələşmələrinə girmək yolverilməzdir.

BUĞA - Səhər saatlarını gərgin şəraitdə keçirsəniz də, özünüzdə təmkinli aparmaqla gözlənilən xoşagəlməzliyi dəf edə biləcəksiniz. Nahardan sonra isə sevindirici hadisələrin şahidi olacaqsınız.

ƏKİZLƏR - Astroloji göstəricilər ümumi ovqatınızın yüksək olacağını bildirir. Maraqlı insanlarla rastlaşma ehtimalınız da böyükdür. Ulduzlar ziyarətə getməyi məsləhət görsə də, uzaq yola çıxmaq olmaz.

XƏRÇƏNG - Fəaliyyət dairənizi genişləndirmək üçün durmadan fəaliyyətə başlayın. Nəzərə alın ki, bu addım karyeranız üçün böyük əhəmiyyət daşıya bilər. Bu gün qazanmaq ehtimalınız böyükdür.

ŞİR - Həftənin ən uğurlu gününü yaşayaçaqsınız. Bir tərəfdən ailə-sevgi münasibətlərində, digər tərəfdən işgüzar sövdələşmələrdə vəziyyət xeyrinizə cərəyan edəcək. Səfər də mümkündür.

QIZ - Əsas enerjinizi sevgi amilinə yönəldin. Çalışın ki, hər bir kəlmənizdə, hər bir ifadənizdə özünüza qarşı rəğbət oyadasınız. İndiki sərt cəmiyyətdə kiminsə qəlbinə dəymək savab iş deyil.

TƏRƏZİ - Kifayət qədər uğurlu bir gün yaşayacaqsınız. İştirakçısı olduğunuz hər bir proses yalnız zövqünüzle uyğunluq təşkil edəcək. Özünüza inamı artırmaqla uğurları yaxınlaşdırın.

ƏQRƏB - Qarşılıqlı münasibətlərdə güzəştli mövqe seçin. Risk tələb edən işlərə isə girişməyin. Yaxşı olar ki, soyuq və spirtli içkilərdən, duzlu qidalardan mümkün qədər uzaq olasınız.

OXATAN - Həddindən ziyadə uğurlu təqvimdir. Ələlxüsus da saat 12-16 arası bəxtiniz gətirə bilər. Həmkarlarınızla aranızda yaranmış soyuqluq səngiməyə başlayacaq. Hətta varlanmaq ehtimalınız da var.

OĞLAQ - Ümumi çalalarına görə gərgin gün olsa da, özünüza ələ almağı bacarmalısınız. Çünki qarşınızda duran perspektivlərə yetişmək üçün hansısa dedi-qoduya əhəmiyyət verməməlisiniz.

SUTÖKƏN - Səhhətinizlə bağlı nasazlığı nəzərə alıb hansısa qeyri-adi və yeni işlərə başlamayın. Yaxşıdır budur ki, əsas vaxtınızı mənzil şəraitində keçirirsiniz. Axşama yaxınsa qonaq getmək olar.

BALIQLAR - Hiss olunur ki, sizi sevməyənlər artmaqdadır. Lakin ruh düşkünlüyünə mübtəla olmaqdan qorunmayın, deyildiyi kimi olmadığınızı sübut etməlisiniz. Bu gün maraqlı görüşlərdə iştirakiniz gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

19 yaşlı gənc diş fırçasını uddu

İngiltərənin Şərqi Sussex bölgəsində yaşayan 19 yaşlı Core Smit dişlərindən sonra dilini fırçalayanda diş fırçasını udub. Gənc qız diş fırçasını udanda öncə öləcəyini zənn edib. Amma nəfəs aldığı fərq edib və anlayıb ki, fırça boğazında bir yerdə sıxışaraq qalmayıb. Xəstəxanaya gedən Smit rentgen aparatından keçib. Amma rentgen çəkilişlərində qadın mədəsində və ya boğazında fırça tapılmayıb. Qadın inanır ki, diş fırçası bağırsağında və təbii yollarla çıxacaq. Həkimlər də hesab edir ki, heç bir yerdə "tapılmayan" fırça mütləq təbii yollarla bağırsaqdan çıxmalıdır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rəuf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.